

|                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Úvod . . . . .                                                                                                                                | 7  |
| 1. Rodina, její vývoj a postavení ve vztahu k dítěti ve světle současných poznatků . . . . .                                                  | 9  |
| Postavení dítěte v rodině a společnosti . . . . .                                                                                             | 10 |
| 2. Vlastní pojetí a rozdělení poruch rodiny . . . . .                                                                                         | 13 |
| Rozdělení poruch rodiny . . . . .                                                                                                             | 13 |
| Porucha biologicko-reprodukční funkce . . . . .                                                                                               | 13 |
| Porucha ekonomicko-zabezpečovací funkce . . . . .                                                                                             | 14 |
| Porucha emocionální funkce . . . . .                                                                                                          | 15 |
| Porucha socializačně-výchovné funkce . . . . .                                                                                                | 16 |
| 3. Diagnóza poruch rodiny . . . . .                                                                                                           | 23 |
| 4. Popis diagnostického nástroje pro zjišťování poruch rodiny ve vztahu k dítěti — Dotazníku funkčnosti rodiny . . . . .                      | 25 |
| Charakteristika kritérií — položek DFR . . . . .                                                                                              | 25 |
| Pásma funkčnosti rodiny . . . . .                                                                                                             | 28 |
| Práce s Dotazníkem funkčnosti rodiny . . . . .                                                                                                | 28 |
| Příklady užití DFR v pediatrické praxi . . . . .                                                                                              | 29 |
| Shrnutí . . . . .                                                                                                                             | 30 |
| 5. Experimentální ověření Dotazníku funkčnosti rodiny a jeho využití v péči o dítě — První etapa experimentálního ověřování DFR . . . . .     | 32 |
| Cíle a úkoly první etapy experimentálního ověřování DFR . . . . .                                                                             | 32 |
| Vytvoření experimentálních souborů a metodika šetření v I. etapě experimentálního šetření . . . . .                                           | 33 |
| Celkový soubor a přehled jednotlivých souborů vyšetřovaných v rámci první etapy experimentálního šetření a popis organizace výzkumu . . . . . | 34 |
| Metodika zpracování výzkumu a ověřování vnitřní konzistence položek DFR . . . . .                                                             | 36 |
| Funkčnost rodiny na různých úsecích pediatrické práce . . . . .                                                                               | 37 |
| Statisticko-matematická analýza zhodnocení DFR jako diagnostického nástroje . . . . .                                                         | 48 |
| Závěr první etapy experimentálního šetření DFR . . . . .                                                                                      | 51 |
| 6. Druhá etapa experimentálního ověřování DFR . . . . .                                                                                       | 53 |
| Cíle a úkoly druhé etapy experimentálního ověřování DFR . . . . .                                                                             | 53 |
| Způsob vytvoření experimentálních souborů . . . . .                                                                                           | 54 |
| Celkový soubor a přehled souborů druhé etapy experimentálního ověřování DFR . . . . .                                                         | 55 |
| Popis jednotlivých souborů . . . . .                                                                                                          | 56 |
| Úpravy dotazníku . . . . .                                                                                                                    | 57 |

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Metodika pro vnitřní analýzu DFR a pro hodnocení práce s DFR u pediatriů a sociálních pracovníků OPD . . . . .                                                  | 57  |
| Výsledky faktorové analýzy z hlediska různého počtu působících faktorů . . . . .                                                                                | 59  |
| Hodnocení způsobu práce pediatriů a pracovníků orgánů péče o dítě s DFR . . . . .                                                                               | 63  |
| Shoda a rozdíly v hodnocení pomocí DFR u celého souboru . . . . .                                                                                               | 63  |
| Rozbor hodnocení pediatriů a OPD podle jednotlivých souborů . . . . .                                                                                           | 65  |
| Rozdělení rodin podle stupně funkčnosti na podkladě šetření pomocí DFR . . . . .                                                                                | 65  |
| Výsledky doplňující a zpřesňující faktografické údaje získané DFR o rodinách dětí dispenzarizovaných, ohrožených prostředím a dětí ze zvláštních škol . . . . . | 71  |
| Rozbor použití DFR a zjištěných výsledků u rodin porušených, neufunkčních . . . . .                                                                             | 74  |
| Hodnocení položky SES při použití původní a upravené varianty . . . . .                                                                                         | 76  |
| Výsledky hodnocení SES podle staré a nové varianty . . . . .                                                                                                    | 77  |
| Srovnání DFR s Dotazníkem stavu a vývoje dítěte . . . . .                                                                                                       | 82  |
| Závěry druhé etapy experimentálního šetření DFR . . . . .                                                                                                       | 87  |
| 7. Diskuse . . . . .                                                                                                                                            | 88  |
| Pojetí poruch rodiny ve vztahu k DFR . . . . .                                                                                                                  | 88  |
| DFR v případové, skupinové a regionální sociální práci . . . . .                                                                                                | 90  |
| DFR z hlediska popisu rodinné problematiky v dětské populaci . . . . .                                                                                          | 93  |
| Ke konstrukci DFR a jeho položkám . . . . .                                                                                                                     | 95  |
| K vlastní práci s DFR . . . . .                                                                                                                                 | 98  |
| Obecný význam DFR v péči o dítě . . . . .                                                                                                                       | 101 |
| DFR v práci dětských lékařů a sociálních pracovníků . . . . .                                                                                                   | 102 |
| DFR v relaci k jiným diagnostickým nástrojům a přístupům . . . . .                                                                                              | 105 |
| 8. Závěry . . . . .                                                                                                                                             | 108 |
| Příloha 1. . . . .                                                                                                                                              | 113 |
| Příloha 2. . . . .                                                                                                                                              | 124 |
| Literatura . . . . .                                                                                                                                            | 129 |